

COSTA

Francisco Tomás*

Les evidències recollides al llarg de tot un conjunt d'estudis, apunten a què la vida al nostre planeta començà fa més de 3.000 milions d'anys, en un medi format per aigües someres de les costes d'illes o continents primigènies. Avançant en el temps i en un període no ben definit fa uns 300 milions d'anys, també sobre en el mateix ambient es va produir el fet que un conjunt d'éssers vius abandonaren el mar i començaren a colonitzar la terra. Ara i sempre les costes han representat i representen un sistema d'intercanvi entre la terra i la mar extremadament delicat, essencial, però, per a garantir el futur del nostre planeta com dipositari de la vida a l'Univers.

En la segona meitat del segle que acaba i especialment en el nostre país, la costa ha esdevingut un recurs econòmic a explotar, i això no seria massa dolent si aquest recurs no fos considerat per la nostra societat com un bé que cal esgotar fins al límit, com si es tractaren d'una pedrera o una mina. No cal anar molt lluny per tal d'apreciar la muralla de ciment en que han estat convertides les costes de la Mediterrània. Aquell amfibi que va eixir de la mar fa uns 300 milions d'anys per tal d'originar tots els animals terrestres i aeris, avui en dia hauria de fer mitja volta i tornar a la mar, on a més a més seria destorbat per tota una mena d'artefactes sorollosos i destorbadors.

Aquesta explotació immediata de la costa com un recurs, està produint danys irreversibles en els seus ecosistemes i també en la mateixa morfologia de la costa. Aquests danys esdevenen dramàtics pel que fa a la vida vegetal del litoral. Els esforços que fan els biòlegs en nombrosos programes de conservació, son de vegades ultrapassats per la continua agressió que el desenvolupament urbanístic de les costes exerceix. Cal enllestir per tant un esforç de regeneració per tal de recuperar ecosistemes litorals i també defensar

enèrgicament els llocs on encara perviu l'ecosistema litoral mediterrani.

A propòsit d'aquestes accions, cal fer esment a un dels científics i biòlegs que més esforços ha dedicat en els darrers temps a la preservació de la nostra flora autòctona i en especial a la flora del litoral, i que, quina casualitat!, té el cognom de Costa. En Manuel Costa Talens, Catedràtic de Biologia Vegetal i Director del Jardí Botànic de la Universitat, ha vist reconegut el seu esforç com a investigador, com a mestre, i com a conservador i difusor del nostre patrimoni biològic amb l'atorgament de la Medalla de la Universitat de València. El seu treball, la seua il·lusió per preservar la riquesa i varietat de la vida vegetal, així com els resultats que coratjosament va obtenint, ens han d'animar a veure el futur del nostre litoral d'una manera més optimista.

Tot tenint en compte que el treball del professor Costa ha estat recollit en un conjunt molt extens de publicacions científiques i llibres, voldria esmentar ara i ací dos exemples que estan a l'abast dels visitants del Jardí Botànic de la Universitat de València: la rocalla de plantes endèmiques de la Comunitat

Valenciana que sota els auspicis del projecte Life de la Unió Europea recull un ample conjunt de la flora del nostre país, i l'espai dedicat a la flora endèmica del parc natural del cap de Sant Antoni, que es troba en un dels sectors més delicats de la costa mediterrània valenciana. Aquestes dues iniciatives suposen, per tant, l'existència de microreserves vegetals gràcies a les quals, i mitjançant el banc de germoplasma del Jardí, existeix la possibilitat d'actuar en la conservació i recuperació d'àrees costaneres.

**«L'EXPLOTACIÓ IMMEDIATA
DE LA COSTA COM UN RECURS,
ESTÀ PRODUINT
DANYS IRREVERSIBLES EN
ELS SEUS ECOSISTEMES
I TAMBÉ EN LA MATEIXA
MORFOLOGIA DE LA COSTA.
AQUESTS DANYS
ESDEVENEN DRAMÀTICS PEL
QUE FA A LA VIDA VEGETAL
DEL LITORAL.»**

*Vicerector d'Investigació de la Universitat de València.